

CIRCULAR INFORMATIVA CTARJ 009/2026-27

El Lliure

Qüestions bàsiques

- Cada equip pot inscriure fins a dos Lliures en l'acta.
- El(s) Lliure(s) està(n) inclòs(os) dins el nombre total de jugadors.
- El nombre de lliures no modifica el nombre màxim de jugadors/es inscrits/es a l'acta, que serà de 14 independentment si hi ha 0,1 o 2 lliures. I això tant a categories nacionals com catalanes.
- A les competicions on no esta permès lliure, el màxim de jugadors/es inscrits/es a l'acta serà de 12 a no ser que la normativa específica de la competició digui el contrari.
- Només hi pot haver un lliure a la pista. És el lliure en funcions.
- El lliure pot ser capità de l'equip.
- Els dos lliures haurien de vestir samarreta diferent de la resta de l'equip sense importar si és igual entre ells o no.

Accions en què participa el lliure

- El lliure pot reemplaçar qualsevol jugador saguer.
- No pot completar cap cop d'atac si en el moment del contacte la pilota està completament per sobre de la part superior de la xarxa.
- No pot fer el servei, bloquejar o participar en una temptativa de bloqueig.
- Un jugador no pot completar un cop d'atac per sobre de la part superior de la xarxa si la passada l'ha fet el lliure de dits des de la zona d'atac
- Aquesta circular no exigeix a l'àrbitre de conèixer el reglament de joc i les possibles altres regulacions relacionades amb aquesta figura.

Reemplaçament de jugadors

- Els reemplaçaments en què hi hagi implicat un lliure no es compta com a substitució.
- Són il·limitats, però hi ha d'haver una jugada completada entre dos reemplaçaments.
Excepció: Que el lliure en joc es torni incapaç per jugar
- El lliure en joc només pot ser reemplaçat per:
 - El jugador regular reemplaçat
 - El segon lliure
- El jugador regular reemplaçat pot reemplaçar qualsevol dels dos lliures.
- Els reemplaçaments s'han de fer quan la pilota està fora de joc i abans de l'ordre de servei.
- Si es fa un reemplaçament després que el primer àrbitre xiuli pel servei i encara no esta executat:
 - No es rebutjarà el reemplaçament.
 - Al final de la jugada s'avisarà al capità que si es repeteix l'acció l'equip serà sancionat per demora.
- Els posteriors reemplaçaments fora de temps seran sancionats immediatament. (Amb la sanció que correspongui)

- Són reemplaçaments il·legals:
 - Els reemplaçaments consecutius sense una jugada completada entremig.
 - El reemplaçament per un jugador diferent al segon Lliure o al que reglamentàriament correspon.
- Un reemplaçament il·legal de Lliure ha de ser considerat de la mateixa manera que una substitució il·legal:
Si el reemplaçament il·legal del Lliure és detectat abans de l'inici de la següent jugada, llavors aquest és corregit pels àrbitres, i l'equip és sancionat per demora; si el reemplaçament il·legal del Lliure és detectat després del cop de servei, les conseqüències són les mateixes que per a una substitució il·legal.

Re-designació d'un nou lliure (equip amb dos lliures)

- Si un dels dos lliures es torna o és declarat incapaç de continuar jugant (sanció, lesió, malaltia, decisió de l'entrenador...):
 - L'equip ha de continuar jugant amb un sol lliure
 - No es pot re-designar cap altre lliure.
- Si el segon lliure es torna o és declarat incapaç de continuar, es podrà re-designar un altre lliure en cas que la causa que impedeix jugar al lliure restant es mantingui durant tot el partit.
- En els casos que la incapacitat del lliure sigui provocada per una expulsió, i havent-hi dos lliures, si serà possible la redesignació, i s'haurà de tenir en compte de manera específica la situació dels dos lliures, per identificar sens dubte quin dels lliures és redesignat i si l'equip podrà continuar amb dos lliures un cop finalitzada l'expulsió. Es recomana seguir la taula adjunta al final de la circular.

Re-designació d'un nou lliure (equip amb un lliure)

- Si el lliure és declarat incapaç de continuar jugant es pot re-designar un altre lliure:
 - Per la resta del partit.
 - Ha de ser algú que no estigui a la pista en el moment de la re-designació.
 - La re-designació l'ha de sol·licitar l'entrenador al segon àrbitre
 - El número del nou lliure s'anotarà a observacions de l'acta
 - El nou lliure haurà de portar una indumentaria que l'identifiqui de la resta del equip.

Expulsió i desqualificació

- Si el lliure és expulsat o desqualificat pot ser reemplaçat per l'altre lliure.
- Si l'equip només té un lliure, podrà re-designar un nou lliure
- Sí es poden fer re-designacions de lliure per sanció.

Casos de re-designacions en un equip amb dos Lliures

Primer Lliure	Segon Lliure	Dret a redesignar	Observacions si es redesigna al segon Lliure.
Lesionat	Lesionat	Sí	En cas de redesignació del segon lliure cap dels lliures anteriors podrà tornar a participar.
Expulsat	Lesionat	Sí	Estem suposant que la redesignació té lloc en el mateix set. Per tant, en el set següent l'equip continua tenint dos Lliures: L'expulsat que retorna i el que ha estat redesignat.
Desqualificat	Lesionat	Sí	Estem suposant que la redesignació té lloc en el mateix set. En el següent set només té un Lliure.
Declarat incapaç de jugar	Expulsat	Sí	Estem suposant que la redesignació té lloc en el mateix set. En el següent set només té un Lliure.
Expulsat	Expulsat	Sí	En el següent set l'equip té dos Lliures: el primer expulsat que retorna i el redesignat si hi ha redesignació, o els dos originals si no es redesigna.
Desqualificat	Expulsat	Sí	En el següent set només té un Lliure.
Declarat incapaç de jugar	Desqualificat	Sí	En el següent set només té un Lliure.
Expulsat	Desqualificat	Sí	En el següent set l'equip té dos Lliures: el primer que retorna i el que s'hagi pogut redesignar per la desqualificació.

Quan es parla en aquesta taula de primer i segon lliure, no fa referència al lliure principal o al suplent, fa referència a la primera circumstància que ocorre a un dels lliures (primer lliure) i a la segona situació que ocorre a l'altre (segon lliure).

Nota: Les lesions dels lliures poden ser situacions delicades en les redesignacions del lliure. És indiferent que una lesió d'un lliure s'hagi produït en el primer set, perquè, l'equip té la possibilitat de jugar amb l'altre lliure, i l'anterior sempre té la possibilitat de tornar. És en el moment que es vol fer la redesignació, quan s'analitza la situació.